

Politisk standpunkt

Regulering av havbruksnæringen

Fisk er dyr

Fisk er et produksjonsdyr, og har krav på like god velferd som produksjonsdyr på land. Fisk er omfattet av dyrevelferdsloven og har krav på vern mot sykdom og lidelse.

Vekst gjennom velferd

Veterinærforeningen mener at det må konkretiseres mål for redusert dødelighet. Lav dødelighet er ikke alene et mål på god dyrevelferd, men vi mener det er et riktig sted å starte og støtter målet i dyrevelferdsmeldingen 2024 om 5 % dødelighet. Mange områder og selskap har en lang vei å gå før dette kan oppnås og myndighetene må ha effektive virkemidler og ressurser for å sikre at utviklingen går i riktig retning.

I tillegg til dødelighet mener Veterinærforeningen at lav forekomst av hudsår ved slakt bør innføres som kriterium for å få utløst vekst. Både hudsår og dødelighet er velferdsparametere som i dag måles rutinemessig. Tidligere erfaring, bl.a. med utviklingstillatelsene, har vist at vekst er et kraftig virkemiddel for å skape rask endring.

Konkret mener Veterinærforeningen at følgende kriterier må være oppnådd for å få utløst vekst:

- Dødelighet blant de 25 % laveste innenfor et produksjonsområde.
- Høy superior-andel i to produksjonssykluser.

Ved å knytte dødelighetskravet opp mot gjennomsnittsdødeligheten i hvert produksjonsområde sikrer vi at det gis virkningsfulle incentiver for systematisk og målrettet forbedring i alle produksjonsområder.

Kombinert med prinsippet om vekst gjennom velferd må grove overtredelser av dyrevelferdsloven få større konsekvenser for oppdrettere. Lokalteter og oppdrettere med gjentatte utfordringer med høy dødelighet og dårlig velferd, må få redusert sin produksjon. Dette gjelder også for rensefisk.

Økt biosikkerhet

En stor del av dødeligheten skyldes smittsomme sykdommer og behandling mot lakselus. Biosikkerheten er ikke tilfredsstillende i store deler av landet. Veterinærforeningen mener at biosikkerheten må økes gjennom begrensning av både horisontal smittespredning (vannstrøm) og vektorsmitte (fartøysom håndterer fisk). Dette kan gjøres gjennom flere tiltak:

Politisk standpunkt

- Strengere og mer konkrete krav til effekt av renhold på båter og utstyr.
- Hensiktsmessig sonestruktur med gode branngater er avgjørende for å redusere smittepress for lus på områdenivå.
- Etablere kunnskapsbaserte branngater ved hjelp av ny teknologi (f.eks. semilukket, lukket, nedsenket drift).
- Pålagt områdesamarbeid mellom oppdretterne -tilsvarende krav i oljenæringen.
- Forby åpne ventemerder. I dag har vi teknologi for lukkede ventemerder og direktelevering ved slakteri. Krav om direkteslakting eller lukkede ventemerder sikrer at man unngår å importere lus og andre smittestoff fra slaktefisk til annen fisk i andre områder.
- Bruk av nullutslippsteknologi. Å skille vert og parasitt vil hjelpe på helse- og velferdsproblemer som er relatert til dagens lusesituasjon. Det vil hindre lusesmitte fra oppdrettsfisk til villfisk. Men ny teknologi kan også medføre nye velferdsproblemer og smittespredning pga økt flytting av fisk. Oppskalering må derfor gjøres gradvis og i samarbeid mellom næring, forskning og forvaltning og med velferdskrav tilsvarende åpen merdteknologi.

Robust fisk

Grunnlaget for høy overlevelse i sjø legges i settefiskfasen. Helsefremmende avlsarbeid, hensiktsmessige produksjonsbetingelser og god helse hos settefisken er avgjørende for å oppdrette en robust fisk i sjø.

Velferd må inkluderes i bærekraftsbegrepet

Vi kan ikke snakke om bærekraft uten å inkludere fiskens helse og velferd. Dyrehelserapporten for 2023 viser at den norske dyrehelsen og dyrevelferden anses som svært god, mens fiskehelse rapporten viser det motsatte. Det er ikke bærekraftig. Fiskevelferd må få et tydelig realpolitisk innhold for at næringen skal kunne nå fastsatte mål.